148699 - Belirli sayılı zikirleri, günün farklı vakitlerine yaymak caiz mi?

Soru

Hadiste şöyle bir zikir geçmektedir: “Bir kimse günde yüz defa,

لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير

Anlamı:

(Tek olan Allah'dan başka hak İlâh yoktur. Onun ortağı yoktur; mülk onundur, hamd de ona mahsustur. Hem o her şeye kadirdir.)

derse, o kimse için on köle azad etme sevabı yazılır, kendisine yüz sevap yazılır, yüz günahı da silinir. Bu, onun için o gün akşamlayıncaya kadar şeytandan koruma sağlar. Böyle bir kimsenin söylediğinden fazla söyleyen hariç kimse onun yaptığından daha faziletli bir iş yapamaz.”

Bu zikri günün farklı zamanlarındna farklı sayılarda yaparak örnek 30 defa bir vakitte başka bir vakitte 20 diğer vakitte 50 söylenirse vadedilen sevap kazanılır mı yoksa bir oturuşta peşpeşe 100 defa söylemek gerekir. Bu zikre devam etmek amacıyla her farz namazdan sonra 20 defa söylenirse söz konusu sevap kazanılır mı?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Birincisi:

Bazı kimselerin yaptığı gibi “Sabah ve Akşam zikirleri”ni bir oturuşta yapmak şart değildir. Oysa bu zikirler, sabah vakti boyunca veya akşam vakti boyunca yapılabilir. Söyleyen kimse için koruyucu olan zikirleri, farklı zikirlerden önce yapılması önceliklidir. Özellikle günde bir kere yapılan zikirler için geçerlidir.

İkincisi:

Sayısı belirli olan ve tevkifi olan zikirlerin sevabını kazanmak isteyen kimse sayılara riayet etmesi gerekir. Aksi takdirde sevabından mahrum kalır ve aykırı bir iş yapmış olur.

İbn Hacer Rahimehullah şöyle dedi:

Hadisten anlaşılan şu ki: Özel zikirlerdeki sayılara itibar edilir. Yoksa otuz üç defa da "Laileheillallah" ekleyin denilirdi. Bazı alimler şöyle dedi: Namaz sonrası zikirler gibi belirli sayılarla yapılan zikirlerin özel sevapları bulunmaktadır. Sayı aşılması durumunda vadedilen sevap hasıl olmaz. Çünkü bu sayıların özel hikmetleri olabildiği için bunlar aşıldığında özelliğini kaybeder. (Fethulbari 2/330)

Bu görüşe aykırı düşünen alimler ise fazlalılığı caiz görmüş ve sevaptan mahrum olmadığını savunurlar. Böylece fazla zikirlerin amacı söz konusu sayıdan sonra Allah'ı fazlaca anmaktır olup fazla sevap kazanmak değildir.

Üçüncüsü:

Sabah zikirleri, sabah vakti boyunca yapılması caizdir. Ayrıca akşam zikirleri de Akşam vakti sınırları içinde farklı zamanlarda yapılabilir. Fakat bu zamanlar içerisinde belirli eylemden sonra belirli sayı zikirler yapılmaz. Doğrusu zamanı müsait oldukça kendine bir sınırlama getirmeksizin yapmasıdır. Ancak en faziletlisi zikri tam sayısınca bir vakitte yapmasıdır. Böylece sayısında hata yapmaz ve unutmaz. Bununla birlikte caizlik açısından zikrin sayısı peşpeşe yapılması şart değildir.

Açıklamamız; şu hadisin zahirine uygundur: "Her kim günde yüz kere; Allah'ı hamdeder ve onu tenzih ederim derse, günahları denizin köpüğü kadar bile olsa silinir." (Buhari 6042, Muslim 2691)

Nevevi Rahimehullah şöyle dedi:

Hadisin zahirine göre, günde yüz defa tehlil zikrini yerine getiren ister peşpeşe olsun ister farklı zamanlarda olsun, ister sayının bir bölümünü gündüz diğerlerini akşam yapsın söz konusu sevaba nail olur. Ancak gündüzün ilk vaktinde bu zikrin yapılması geri kalan tüm gününde ona koruma

sağlması açısından daha evladır. (şerh Muslim 17/17)

Özet:

Faziletli olan durum, zikri belirlenen sayıda peşpeşe yapmaktır. Şayet bu mümkün değilse gücü yettiği kadar yapar. Şu namazdan sonra şu kadar gibi bir sınırlama getirmeksizin imkan dahilinde zikrin sayısını tamamlar.

En iyisini Allah bilir.